

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Zákolany, okres Kladno

273 28 Zákolany 50

Identifikátor školy: 600 044 122

Termín konání orientační inspekce: 17. a 18. ledna 2002

Č.j.	022 043/02-5080
Signatura	ob3bv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dvoutřídní školu navštěvuje podle stavu k 30. září 2001 celkem 23 žáků. V první třídě jsou spojeny první a druhý ročník, ve druhé třídě třetí až pátý ročník. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. MŠMT 16 847/96-2. Jako povinný cizí jazyk je vyučována angličtina. K dispozici je menší tělocvična. Výuka plavání je zajištěna pro všechny žáky. Součástí školy je školní jídelna. Školní družina zřízena není. Škola pracuje jako zálohová organizace, bez právní subjektivity.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, anglický jazyk, matematika, vlastivěda, hudební výchova

Týdenní hodinové dotace přidělené jednotlivým předmětům respektují učební plán deklarovaného vzdělávacího programu. Nepovinné předměty zavedeny nejsou. Ve škole pracuje zájmový kroužek výpočetní techniky a kroužek anglického jazyka. Učivo probírané ve sledovaných předmětech odpovídalo příslušným osnovám. Tematické časové plány učiva sestavené jednotlivými vyučujícími jsou rovněž v relaci s osnovami. Na zhlédnuté hodiny byly všechny vyučující zodpovědně připraveny.

Českému jazyku a matematice v prvním a druhém ročníku a hudební výchově v prvním až pátém ročníku vyučuje zkušená učitelka s předepsanou kvalifikací, anglickému jazyku učitelka s odborností pro předmět, českému jazyku a matematice ve třetím až pátém ročníku a vlastivědě učitelka bez předepsané kvalifikace, s odborným psychologickým vzděláním a s krátkou praxí na tomto typu školy. Běžné pomůcky, učebnice, sešity a pracovní sešity byly k dispozici ve všech hodinách. Při výuce angličtiny bylo využito také zvukové nahrávky, v obou učebnách měli někteří žáci možnost pracovat s počítači, v hodině hudební výchovy hráli na orffovské nástroje, k doprovodu používala učitelka akordeon. Kvalitně byla po materiální stránce zajištěna výuka vlastivědy. V budově je vytvořeno příjemné a podnětné prostředí. Základní hygienické podmínky byly ve všech hodinách respektovány. Žáci měli možnost dodržovat pitný režim i přiměřeně relaxovat.

Realizace jednotlivých hodin měla rozdílnou úroveň. V prvním a druhém ročníku vyučující zkušeně organizovala aktivní práci žáků dvou ročníkových skupin, všestranně využila náměty cvičení a příkladů, individuálně se věnovala několika slabším žákům a společně s asistentem předvedla trpělivou práci s žákem s výrazným postižením. Rychlejší žáci měli možnost řešit úkoly na počítačích. Těžiště práce v hodině hudební výchovy tvořily pestré poslechové, zpěvní, rytmické, instrumentální i pohybové činnosti žáků.

Hodina anglického jazyka byla vedena se snahou o dostatečné procvičení učiva. Učivo bylo pro žáky přehledně strukturované a srozumitelně vyložené. Přestože se žáci pod vedením učitelky pohybovali převážně v anglickém jazyce, příležitosti k vlastní formulaci anglických vět, ke kladení otázek a reagování na ně měli celkově málo.

Při hodinách českého jazyka a matematiky zhlédnutých ve třetím až pátém ročníku zaměstnávala vyučující přímou i samostatnou práci střídavě jednotlivé ročníkové skupiny. Zaznamenány byly některé činnostní formy výuky i běžné zpracování úkolů z učebnic či pracovních sešitů. Objevily se organizační nedostatky a prostoje. Intenzita výuky zde měla průměrnou úroveň. Některé hodiny pak zbytečně přesahovaly přes stanovenou dobu čtyřiceti pěti minut. Individuální péče o integrovanou žákyni nebyla posouzena z důvodů její absence v době inspekce.

Pozitivně působila výuka vlastivědy organizovaná jako projekt na základě aktivního učení a řady žákovských činností.

V prvním a druhém ročníku byli žáci k práci citlivě a účinně motivováni, často chváleni a povzbuzováni, přívětivě hodnoceni. Jejich zájem o práci přetrvával po celou dobu výuky. Písemnosti žáků jsou opravovány. V hodině anglického jazyka učitelka až na výjimky rovněž udržela stálý zájem žáků. Jejich písemné projevy jsou mnohdy ponechány bez opravy. V učebně chyběla výraznější výzdoba se vztahem k jazyku, zobrazení reálií a pod. Při českém jazyce a matematice ve třetím až pátém ročníku se úroveň motivace žáků individuálně lišila. Pozorování byli žáci zaujatí plněním úkolů, ale i žáci po dlouhou dobu pasivní. Také zde byly zjištěny rezervy v kontrole žákovských písemností. Vynikajícím způsobem byli žáci motivováni při vlastivědě.

Klasifikace v hodinách byla pozorována zřídka. Podle žákovských knížek a katalogových listů je zřejmé, že celkově jsou žáci klasifikováni přiměřeně a s pozitivním přístupem. Kromě známek škola v průběhu roku pravidelně poskytuje rodičům slovní informace o výsledcích a pokrocích žáků. V prvním ročníku nabízí rodičům širší slovní hodnocení žáka.

Ve všech hodinách byla vytvořena přátelská atmosféra vzájemné důvěry. Všechny učitelky žákům většinou trpělivě naslouchaly, pozorována byla snaha o systematický rozvoj komunikace v některých hodinách i např. v době před vyučováním. Žáci znali a převážně dodržovali dohodnutá pravidla, na tvoření pravidel vzájemného chování se sami měli možnost podílet. V organizačně méně zvládnutých hodinách se však objevilo také vzájemné překřikování žáků a vyrušování a učitelka zde chvílemi volila autoritativní přístup.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Sledovaná výuka v jednotlivých hodinách měla velmi dobrou až průměrnou úroveň, celkově byla hodnocena stupněm průměrný.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování činnosti školy vychází z tzv. Koncepce ZŠ Zákolany, zpracované s výhledem do roku 2005. V dokumentu se ředitelka opírá o analýzu a znalost podmínek, sleduje demografický vývoj ve spádové oblasti školy, formuluje priority školy ve výchovně vzdělávací práci, zejména otevření školy trendům moderní pedagogiky. Společně se zřizovatelem stanoví termínované cíle materiálního rozvoje a údržby. Přestože se škola potýká s nízkým počtem žáků, zřizovatel má zájem o její udržení v obci a kromě úhrady provozních nákladů přispívá i značnou částkou na částečnou úhradu mzdových prostředků. Stanoviska rodičů k práci školy jsou zjišťována příležitostně, např. jednáním při třídních schůzkách.

Ředitelka zpracovává roční plán činnosti školy a vede krátkodobé operativní plánování. Plánuje také pořádání mimoškolních, metodických a vzdělávacích akcí, konání třídních schůzek a jednání pedagogické rady, vypracován je rámcový plán kontrolní činnosti.

Učební plán přijatého vzdělávacího programu je dodržován, pro integrované žáky jsou zpracovávány individuální plány. Plánování je funkční a vyhovuje podmínkám školy.

Organizace je jednoduchá a přehledná a umožňuje operativní řízení školy. Ředitelka je současně třídní učitelkou a vyučuje v úvazku nad stanovenou míru. Vedle druhé třídní učitelky je zde zaměstnána v částečném pracovním úvazku vyučující anglického jazyka a výtvarné výchovy. K péči o postižené žáky má škola k dispozici pracovníka náhradní civilní služby.

Provozními zaměstnanci jsou kuchařka, školnice a topič. Kompetence jednotlivých pracovníků vyplývají z pracovního řádu, z řádu školy, z pracovních smluv a z přidělení úkolů pro příslušný školní rok. Organizace výuky a rozvrh hodin odpovídají školským předpisům. Zavedeny jsou dva zájmové kroužky a ranní zájmové vyučování. Režim dozorů je zpracován. S výjimkou kroužků není evidována docházka žáků do ranního zájmového vyučování. Funkce výchovného poradce na škole zavedena není, v otázkách péče o integrované žáky ředitelka spolupracuje s psychologickou poradnou a dalšími odbornými pracovišti. Pro předcházení zneužívání návykových látek organizuje škola pro žáky minimální preventivní program. Pořádána je škola v přírodě.

Povinná dokumentace školy je řádně vedena. Řád školy obsahuje předepsaná ustanovení a byl projednán a schválen v pedagogické radě konané 30. srpna 2001. Výroční zpráva obsahuje závazná ustanovení a má přiměřenou vypovídací hodnotu. Rozhodnutí ředitelky o odkladu školní docházky mají veškeré potřebné náležitosti. Pedagogická rada jedná pravidelně pětkrát ročně, z jednání jsou pořizovány zápisy. Informace uvnitř školy jsou předávány bez prodlení. Všichni zaměstnanci jsou v denním kontaktu s ředitelkou. Rodiče jsou průběžně informováni pomocí žákovských knížek a notýsků, jedenkrát měsíčně dostávají také slovní hodnocení práce žáka. Navštívit školu a případně zhlédnout výuku mohou po předchozí dohodě kdykoliv. Třídní schůzky bývají pětkrát za rok. Na veřejnosti se škola prezentuje řadou sportovních, kulturních a dalších akcí, účastí v Akademii málotřídních škol a pod. Škola také získala přístup na Internet. Žáci se podílejí na vydávání školního časopisu „Zákolánek“.

Řízení školy je plánovité i dostatečně operativní. Ve sboru je vytvořeno prostředí důvěry a spolupráce. Řada akcí, zájmové vyučování, projektové vyučování, ranní diskuzní kruhy a péče o integrované žáky se realizují na základě iniciativy všech vyučujících. Ředitelka, metodička pro první stupeň základních škol a členka profesní organizace PAU, oběma učitelkám, které na škole působí prvním rokem, neformálně pomáhá při plánování a přípravě výuky i v dalších otázkách školské problematiky. Akcí dalšího vzdělávání za pololetí tohoto školního roku se zúčastňovala převážně ředitelka, zbývající vyučující absolvovaly pouze některý ze seminářů tzv. kritického myšlení. Další kurzy k získání metodických kompetencí a k modernizaci metod a forem výuky se objevují v plánu vzdělávacích akcí pro druhé pololetí. Metodické sdružení na škole ustanoveno není, vyučující se zúčastňují akcí Kabinetu málotřídních škol Kladenska. Kritéria pro přiznání mimotarifních složek platů jsou zveřejněna a obsahují m.j. hledisko kvality výuky a důraz na zařazování moderních forem práce.

Plán kontrolní činnosti je spíše výčtem hodnotících hledisek, konkrétně jsou stanoveny kontroly třídní a žákovské dokumentace. Hospitační činnost je zde deklarována v obecné rovině. Četnost hospitací provedených u nově nastoupivších učitelek je nízká, systém následných hospitací není zřejmý. Z hospitací byly pořizeny záznamy podepsané vyučujícími při rozbořech. Řadu signálů získává ředitelka při denní neformální spolupráci s vyučujícími. Rozebírány jsou kontrolní prověrky zaměřené na zvládnutí učiva, pravidelně jsou kontrolovány třídní knihy a žákovské knížky. Kontrole unikají neopravené nebo jen formálně vidované písemnosti žáků některých ročníků. Kontrola provozu je prováděna prakticky denně a s dostatečnou účinností. Kontrolu a inventarizaci majetku zajišťuje zřizovatel.

Oblasti plánování, organizování a oblast vedení a motivování pracovníků mají celkově velmi dobrou úroveň, v kontrolní činnosti jsou negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka vytváří pro vzdělávání celkově velmi dobré systémové podmínky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Kladno o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 113/99-00 ze dne 22. února 1999
- Jmenování ředitelky školy do funkce, vydané Školským úřadem Kladno dne 4. dubna 1998, č.j. neuvedeno
- Přehled kvalifikace pedagogických pracovníků ZŠ Zákolany, zpracovaný ředitelkou školy dne 18. ledna 2002 pod č.j. 4/02
- Výkaz o základní škole podle stavu ke dni 30. září 2001
- Udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Zákolany, č.j. MŠMT 14 901/2001-22, ze dne 9. května 2001
- Koncepce ZŠ Zákolany, č.j. neuvedeno
- Plán pro školní rok 2001/2002 ze dne 30. srpna 2001
- Měsíční plány práce
- Plán kontrolní činnosti na školní rok 2001/2002, včetně kritérií pro přidělení mimotarifních složek platů
- Plán pedagogických rad a třídních schůzek na školní rok 2001/2002
- Přehled hospitací a kontrolní činnosti ředitelky školy
- Přehled a plán akcí Kabinetu málotřídních škol Kladenska
- Řád školy schválený dne 30. srpna 2001
- Den ve škole (přehled organizace přestávek, vyučovacích hodin, zájmového vyučování)
- Rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
- Třídní knihy ze školních roků 1998/1999, 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002
- Třídní výkaz a katalogové listy žáků první a druhé třídy školního roku 2001/2002
- Záписy z jednání pedagogické rady
- Přehled realizovaných a plánovaných akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Minimální preventivní program školy na školní rok 2001/2002
- Hospitační záznamy ředitelky školy
- Žákovské knížky, prospěchové notýsky a sešity žáků
- Časové tematické plány učiva českého jazyka, matematiky, anglického jazyka
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 projednaná dne 21. června 2001
- Inspekční zpráva č.j. O-02-03/9798-488Ry ze dne 20. listopadu 1997

ZÁVĚR

Pro výchovně vzdělávací činnost je ve škole vytvořeno příjemné a podnětné prostředí. Budova školy je podle možností zřizovatele udržovaná. Část výuky je zajištěna učitelkou bez předepsané kvalifikace. Materiální zabezpečení zhlédnutých hodin bylo celkově na velmi dobré úrovni. Psychohygienické potřeby žáků byly respektovány.

Jednotlivé hodiny byly organizovány převážně se snahou o využití aktivních forem učení, jejich realizace měla rozdílnou, celkově průměrnou úroveň. K práci byli žáci motivováni vesměs pozitivně, v některých případech méně účinně. Atmosféra ve škole je vzhledem k žákům vstřícná a partnerská. Výraznou snahou školy je také rozvíjet u žáků komunikativní kompetence. Významné místo v práci školy zaujímá kvalitní péče o žáky se specifickými potřebami. Výuka je řádně plánována. Osnovy hospitovaných předmětů jsou plněny.

Celkově byla úroveň pozorované výuky posouzena jako průměrná.

Činnost školy je ředitelkou plánována. Materiální otázky jsou řešeny ve spolupráci se zřizovatelem. Stanoviska rodičů k práci školy nejsou zjišťována systematicky. Učební plán přijatého vzdělávacího programu je dodržován. Organizace je zřetelná a funkční. Řízení je dostatečně operativní a účinné. Vedení a motivování pracovníků je založeno na denní neformální spolupráci, ale i na využití dostupné nabídky z oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, účasti na akcích sdružení málotržidních škol v regionu a pod. Škola je otevřena moderním pedagogickým trendům. Slabším článkem řízení je oblast kontroly.

Celkově byly systémové podmínky vzdělávání vytvářené ředitelkou hodnoceny jako velmi dobré.

Průměrné celkové hodnocení kvality výuky bylo konstatováno již v inspekční zprávě z předchozí inspekce vykonané v listopadu 1997. Determinující okolností je nedávný nástup nových vyučujících s minimální praxí na prvním stupni základní školy, respektive s chybějící kvalifikací. Oblast řízení školy byla v citované zprávě hodnocena jako spíše nadprůměrná, podle současných zjištění v řídicí práci ředitelky výrazně převažují pozitivní.

Pro výkon inspekce byly vytvořeny optimální podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Jiroš

.....

V Berouně dne 11. února 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. února 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Dagmar Bulanová

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Středočes. kraje	2002-03-08	022 079/02-5080
Obecní úřad Zákolany	2002-03-08	022 080/02-5080

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.